

Til Kunnskapsdepartementet

Vår ref: mju/jn

Deres ref:

Dato: 27.10.21

HØRINGSSVAR: «En skole for vår tid»

Skolenes landsforbund (SL) takker for muligheten til å komme med et høringssvar til sluttrapporten fra Ekspertgruppe for skolebidrag.

Skolenes landsforbund har vært, og er fortsatt, en tydelig motstander av skolebidragsindikatorene. Det er derfor betryggende å lese sluttrapporten med ekspertgruppens vurderinger og anbefalinger.

Som forbund er vi enig i det vi vurderer at er den røde tråden i rapporten; kunnskapsgrunnlaget for skoleutviklingsarbeidet må være lokalt forankret. Det er særs viktig at arbeidet med å utvikle god praksis og kvalitet i opplæringen starter med de ressurspersonene som står i klasserommet. Det må gis tillit til den kompetansen som både skolens ansatte og skoleleder innehar. Vi støtter også viktigheten av jevnlig kontakt og tillitsbasert dialog mellom alle nivåer, og mener at dette er helt avgjørende for at aktører på et høyere nivå enn skoleleder skal kunne tilrettelegge for god kvalitetsutvikling i samsvar med de lokale behovene, jf. Opplæringslovens §13-3(e). De som forvalter skolene må ha tillit til skolelederne og de ansatte, i tillegg til andre samarbeidsinstanser, og de ansatte på skolene må ha tillit til skoleeier.

En forutsetning er imidlertid at kommuneadministrasjonen over skolenivået har skolefaglig kompetanse, jf. Opplæringsloven § 13-3 fjerde ledd. I denne sammenhengen mener SL det er viktig å konkretisere hva som faktisk menes med skolefaglig kompetanse. Vi er derfor enig med ekspertgruppen i at skoleeier må ha en kompetanse som gjør de rustet til å bidra konstruktivt i skolens arbeid med skolebasert vurdering og kvalitetsutvikling. Alternativet er at kommuneadministrasjonen utelukkende blir et kontrollorgan uten forankring og kunnskap om praksisfeltet, og kvalitative vurderinger blir redusert til administrativ rapportering. Dette støttes av ekspertgruppens konklusjon i kapittel 7.3.3, hvor de blant annet synliggjør hva som skal til for at skoler med lavt skolebidrag over tid kan løfte kvaliteten på opplæringen:

«Skoleeierne må styrke sin skolefaglige kompetanse og frigjøre seg fra intensjoner i planer og dokumenter i sin dialog med skolene.»

Skolene landsforbund støtter derfor ekspertgruppens anbefaling om å utvikle nasjonale rammer for skolefaglig kompetanse. Vi tror at en viktig nøkkelfaktor i kvalitetsdialogen mellom skoleeier og skoleleder er at kommunen har kompetanse til å bearbeide resultatdata på en bred og pedagogisk måte. Det hjelper lite med kompetansekrav til ansatte på skolene hvis skoleeier legger føringer som ikke samsvarer med de ansattes kunnskap om og erfaring med pedagogisk opplæring.

I den forbindelse ønsker vi å trekke frem erfaringen med desentralisert kompetanseutvikling, som ikke har fungert etter intensjonen. For å lykkes med skolebasert utvikling må tilbudene skreddersys ut ifra behovet til hver enkelt skole. Det er ute på virksomhetene at arbeidet starter, noe også sluttrapporten understreker. I dag er tilbakemeldingen fra våre medlemmer at premissene for utarbeidelsen av tilbudene i for stor grad styres av UH-sektoren. Selve ordningen oppleves også som veldig byråkratisk. SL mener derfor at det er Udir, og ikke Statsforvalteren, som bør fordele midlene.

Det må også være takhøyde for at en omorganisering eller videreutvikling i skoleutviklingsarbeidet tar tid. Dette påpekes også i den ferdigstilte rapporten. Skolene må få arbeidsro, og SL mener – med støtte fra sluttrapporten – at skoleeiers rolle blir å støtte og være en bidragsyter fremfor en ekstern aktør som måler, styrer og kontrollerer.

Skolenes landsforbund er glad for at ekspertgruppen anerkjenner at skolemiljøet og sosiale aktiviteter er viktig for elevenes læring. Det er viktig å se helheten i skolen og anerkjenne alle behov barn har i hverdagen. Vi er også svært tilfreds for at ekspertgruppen anerkjenner laget rundt eleven, som SL har vært et tydelig talerør for. Fagarbeidere og miljøterapeuter har en annen fagkompetanse enn lærerne, som må anerkjennes i mye større grad enn i dag. Disse yrkesgruppene er nøkkelbrikker for at skolene skal kunne lykkes med sitt brede samfunnsmandat. I tillegg bidrar disse yrkesgruppene til at lærerne i større grad kan fokusere på det pedagogiske og faglige arbeidet - tilpasset den enkelte elevs forutsetninger og behov. Slik styrkes kvaliteten i de viktige menneskemøtene ute i klasserommene, og slik øker også kvaliteten på den faglige opplæringen. Flere yrkesgrupper inn i skolen forutsetter imidlertid at det avsettes og tilføres midler til dette.

SL vurderer sluttrapporten til ekspertgruppen til å være et motsvar til den eksisterende målstyringen i norsk skole. Ekspertgruppen påpeker viktigheten av at skolebidragsindikatorene ikke tillegges for mye vekt, men i stedet brukes varsomt - i tillegg til annen informasjon. Og ikke inst, at skolebidragsindikatorene ikke skal brukes til styringsinformasjon isolert sett. Vår erfaring er imidlertid at resultatdata blir bearbeidet uten en pedagogisk fortolkningsramme, og at skolebidragsindikatorene derfor bli målstyringsverktøy for å trekke konklusjoner som praksisfeltet ikke kjenner seg igjen i. Dette skaper mistillit. Skolenes landsforbund anbefaler derfor sterkt at indikatorene skrotes, og at skolens brede mandat i mye større grad får plass i skoleutviklingsarbeidet.

Skolenes landsforbund vil takke Ekspertgruppe for skolebidrag for det arbeidet som er gjort, og for en godt utarbeidet sluttrapport. Det er gledelig å se at sluttrapportens konklusjoner

og anbefaler peker i retning av at skolen trenger noe annet en skolebidragsindikatorer. I stedet ser vi at rapporten i stedet peker i retning av viktige momenter i Hurdalsplattformen, deriblant innholdet i det som blir en etterlenget tillitsreform.

Vi ønsker i den forbindelse å trekke frem konklusjonen i kapittel 7.3.1 om hva som kjennetegner skoler og kommuner som lykkes best med å løfte kvaliteten på opplæringen for elevene:

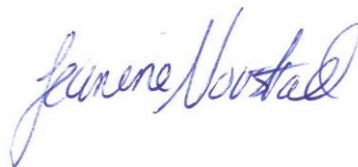
- *Skoleeierne er interessert i det som foregår i skolene, ønsker å lære mer om dem og styrker sin skolefaglige kompetanse gjennom tett dialog med skolelederne.*
- *Skoleeierne, skolelederne og lærerne er ikke i tvil om at deres oppgave er å ivareta skolens brede mandat og samfunnsoppdrag og ruste elevene for livet.*
- *Skoleeierne, skolelederne og lærerne er enige om at den viktigste kunnskapen og kompetansen for å gjøre denne jobben er i skolene.*
- *Skoleeierne og skolelederne er trygge på sin egen og skolens kompetanse og arbeider for å styrke den. De verner om kjerneaktiviteten og skjærer skoler for støy og unødige forstyrrelser.*

For å kunne lykkes med et skoleutviklingsarbeid i tråd med sluttrapportens vurderinger, anbefaler og tiltak, så må det etableres et godt lokalt partsamarbeid. Dette forutsetter imidlertid at alle organisasjoner får være part, også i Oslo kommune. Da blir det en skole for vår tid. En tid for tillit.

Med vennlig hilsen
for SKOLENES LANDSFORBUND

Mette Johansen Walker
Forbundsleder
Mobil: 481 89 480
E-post: mjw@skolenes.no

Jeanine Norstad
Forbundssekretær
Mobil: 48 26 70 91
Epost: jn@skolenes.no